

Рогальська Вікторія Вікторівна

кандидат юридичних наук,
доцент кафедри кримінального процесу

Циб Ірина Сергіївна

курсант 3-го курсу факультету підготовки
фахівців для органів досудового розслідування

*(Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ)*

НАПРЯМКИ УДОСКОНАЛЕННЯ ДІЯЛЬНОСТІ ПРАВООХОРОННИХ ОРГАНІВ У СФЕРІ ПРОТИДІЇ ТЕРОРИЗМУ: ОКРЕМІ АСПЕКТИ

Тероризм є однією з найгостріших проблем та загроз для світової спільноти початку XXI ст., що негативно впливає як на різні сфери суспільного життя всередині держави, так і на різні аспекти міжнародних відносин. Як свідчать факти, тероризм глобалізується, має місце тенденція до зростання терористичних проявів у всьому світі. Політичні, етнічні, екстремістські угруповання майже щоденно здійснюють акти тероризму, про які повідомляють засоби масової інформації [1, с. 295]¹.

Розвиток сучасного міжнародного тероризму характеризується формуванням таких негативних явищ, як багатоплановість руйнівного впливу на різні сфери суспільного життя – політичну, економічну, соціальну, духовну, а також на національну безпеку: суспільну, державну, воєнну, інформаційну тощо. На сучасному етапі тероризм із його політично вмотивованою насильницькою ідеологією становить серйозну небезпеку для світової спільноти та окремих держав, зокрема й для України [3, с. 230].

¹Варто зазначити й те, що у Європі «ера тероризму» в XXI столітті мала свій початок 11 березня 2004 року в іспанській столиці: це був теракт у вагонах на трьох вокзалах у Мадриді. У результаті вибуху загинули 192 осіб, близько двох тисяч осіб отримали поранення. 7 липня 2005 року в Лондоні стався вибух в метро і міському автобусі. В результаті вибуху загинула 52 людина і щонайменше 700 осіб отримали поранення. 26-29 листопада 2008 року – теракт в Мумбаї. У серії з 10 нападів на два готелі і єврейський культурний центр загинули щонайменше 195 осіб, близько 300 отримали поранення. 11 квітня 2011 року в Мінську стався напад на метро, де загинули 15 людей і 204 отримали поранення. 7 січня 2015 року – у Парижі стався напад на редакцію сатиричного тижневика «Charlie Hebdo», відомий своїми карикатурами на пророка Мухаммада. Загинули 12 осіб, у тому числі вісім журналістів. 18 березня 2015 року – теракт в музеї Бардо в Тунісі. Понад 20 людей були вбиті і 50 отримали поранення. 13 листопада 2015 року – серія терактів в Парижі і Сен-Дені, Франція. Пролунали три вибухи. У театрі «Bataclan» зловмисники захопили заручників. У цілому 137 осіб було вбито, понад 300 людей отримали поранення. 14 листопада 2015 року у Парижі відбулася серія терактів, постраждало 140 осіб. 22 березня 2016 року відбувся масштабний вибух в аеропорті Брюсселя постраждало 26 осіб. 27 червня 2016 року у Франції, Сент-Етьєнн-дю-Рувре відбувся жорстокий напад на церкву у Нормандії [2, с.10-12].

В основу протидії тероризму має бути покладено виважену, послідовну системну державну політику гармонізації суспільних відносин, своєчасного усунення суперечностей та негативних процесів у економічній, соціальній, соціально-психологічній сферах життєдіяльності суспільства [3, с. 230]. Але без внесення змін у діяльність правоохоронних органів у сфері протидії тероризму досягти позитивних результатів не можливо.

В сучасних умовах однією з найголовніших сил, які протидіють злочинності, є правоохоронні органи (поліція). Дані служби являють собою не тільки виконавчий орган в механізмі влади тої чи іншої держави, який відповідає за підтримання правопорядку згідно з вимогами діючих нормативних актів своєї країни, але виступає ще й як спеціалізовано-правова служба в суспільстві, яка виконує спеціальні цілі і завдання [4, с. 27].

На сьогоднішній день, організована та міжнародна злочинність набирає досить швидкого розвитку і, на жаль, інколи за рівнем професійності набагато перевищує ступінь службової підготовки правоохоронних органів. Вдосконалюється тактика дій та професійна підготовка бойових груп організованої злочинності: вже зараз в багатьох державах ці формування по ступеню професійної підготовленості і спорядженню (зброя, екіпіровка, засоби зв'язку тощо) на порядок перевищують підрозділи правоохоронних органів. В розвиток міжнародної злочинності та тероризму вкладаються великі кошти. Професійне навчання майбутніх правоохоронців (поліцейських) значно відстає в своєму розвитку [5, с. 786].

Актуальність удосконалення системи професійної підготовки правоохоронних органів різних країн підтверджується збільшенням втрат поліцейського персоналу. У рамках реформування правоохоронних органів країн Європейського Союзу одним з пріоритетних напрямів вказано на підвищення рівня професійної підготовки поліцейських сил. Сам підхід, способи, методи та методики цієї підготовки відрізняються в залежності від країни і виду [6, с. 87].

Підсумовуючи вищезазначене, можна дійти до висновку, що з урахуванням імовірних терористичних загроз доцільно створити загальнодержавну систему протидії тероризму. Така система має містити в собі не тільки правоохоронну, а й економічну, соціальну, політичну та пропагандистську складові. У здійсненні антитерористичної діяльності мають брати участь органи законодавчої, виконавчої влади, органи місцевого самоврядування, суспільно-політичні об'єднання та громадські організації, засоби масової інформації, релігійні організації. Особливу увагу необхідно приділити удосконаленню системи професійної підготовки правоохоронних органів. Міжнародний досвід, а саме досвід країн Європейської Співдружності дає зрозуміти те, що вище наведена пропозиція є доцільною й ефективною.

1. Кузьмін С. А. Стан терористичної загрози в Україні: перспективи та на прями протидії / С. А. Кузьмін // Державна політика у сфері запобігання тероризму: Боротьба з організованою злочинністю і корупцією (теорія і практика) 48 міжнародний досвід і його актуальність для України : зб. мат-лівнаук.-практ. конф. (Київ, 31 жовт. 2011 р.). – К. : Ін-

тертехнологія, 2011. – С. 8–11.

2. Ромашенко Ю. М. Щодо запобігання поширення радикалізму та те-роризму в Україні. Міжнародний досвід Європейських країн. / Ю. М. Ромашенко // Державна політика у сфері запобігання тероризму: міжнародний досвід і його актуальність для України : зб. мат-лів наук.-практ. конф. (Київ, 18 серпня. 2016 р.). – К. : Інтертехнологія, 2016. – С. 10–12.

3. Корнієнко М.В. Роль правоохоронних органів в охороні громадського порядку при ускладненні оперативної обстановки: Монографія / М.В. Корнієнко. – Дніпропетровськ: “Україна”, 2015. – С. 230;

4. Антипенко В. Ф. Сучасний тероризм. Стан і шляхи його запобігання: автореф. дис. канд. юрид. наук : спеціальність 12.00.08 / В. Ф. Антипенко ; Інститут держави і права ім. В. М. Корецького. – К., 2001. – 27 с.

5. Сучаний словник іншомовних слів: Близько 20 тис. слів і словосполучань / Уклад : О.І. Скопенко, Т.В. Цимбалюк.-К.: Довіра, 2006.-789 с.

6. Шамара О. В. “ Тероризм” – “Терористична діяльність”: співвідношення понять та їх розуміння для застосування у правозастосовчій практиці / О. В. Шамара // Б-ба з орг. злоч. і корупцією (теорія і практика) : на-ук.-практ. журнал Міжвід. наук.-досл. центру з проблем б-би з орг. злоч. при РНБО України. – 2012. – № 24. – С. 84–90.

Сіроштан Юрій Володимирович

кандидат юридичних наук,
завідувач кафедри правових дисциплін
Криворізького факультету Дніпропетровського
державного університету внутрішніх справ

ПРОФІЛАКТИЧНА ДІЯЛЬНІСТЬ ПАТРУЛЬНИХ СЛУЖБ ПОЛІЦІЇ ВЕЛИКОБРИТАНІЇ, КАНАДИ, США ТА ФРАНЦІЇ ЯК ПЕРЕДУМОВА ПРОТИДІЇ ПРОЯВАМ СЕПАРАТИЗМУ ТА ЕКСТРЕМІЗМУ

Реформування, що відбувається в Україні, вимагає перебудови і значного підвищення рівня ефективності та якості діяльності правоохоронних органів. У першу чергу ці вимоги стосуються патрульної служби – найчисленнішого загону правоохоронців, що безпосередньо виконує завдання з охорони публічного порядку й безпеки, профілактики проявів сепаратизму, екстремізму. Успішне виконання цих завдань неможливе без урахування кращих зразків досвіду таких зарубіжних «флагманів» як Великобританія, Канада, США та Франція.

Дослідженню цього питання присвячено багато праць як вітчизняних, так і зарубіжних науковців, а саме: Баланкіна Б.Г., Бахраха Д.М., Бельського К.С., Веремеєнка І.І., Голосніченка І.П., Гончарука С.Т., Додіна Є.В., Ковалю Л.В., Кондратьєва Я.Ю., Коренєва О.П., Яценка С.С., вчених зарубіжних країн: Веделя Ж., Драго Р., Інсіарді Д., Кенні К., Келлінга Г., Лея Л., Марфі К., Неджаті З., Судерленда Е., Фрідмана Р., Фельтеса Т., Хагана Ф. та інших.

Метою цієї публікації є надання характеристики охорони публічного по-